

Vasa övningsskola

DNR ÅA/198/00.04.02.00/2022

Begäran om utlåtande om utredningen om inrättandet av ett lärarregister och om insamlingen av uppgifter om lärare

Diarienummer för begäran om utlåtande: VN/3049/2021

1. Lärarregistrets fördelar och ändamål: Vi ber er kommentera lärarregistrets fördelar och användningsändamål i utredningen. Har registrets fördelar och användningsändamål beskrivits väl i utredningsrapporten med beaktande av olika aktörers behov och synpunkter? (se hela kapitel 6 och delvis kapitel 7)

Fördelarna och användningsändamålet har överlag beskrivits väl i utredningsrapporten med beaktande av olika aktörers behov och synpunkter.

2. Utmaningar i samband med lärarregistret: Vänligen kommentera de utmaningar i fråga om lärarregistret som lyfts fram i utredningen. Har utmaningarna i samband med lärarregistret och inrättandet av det beaktats väl i utredningen? (se delvis kapitel 6, 8 och 9)

Utbildningsanordnarnas synvinkel hamnar i skymundan. Speciellt ifall registret utformas till att inte enbart handla om behörigheter, utan också om arbetshistorik och fortbildning, kommer det att kräva en rejäl insats på lokalplanet. Insatsen kan inte anses stå i proportion till den nytta som registret skulle innebära. Det kan inte jämföras med Varda och KOSKI-registren, som innebär en helt annan nytta för samhället som helhet.

Detta lärarregister minskar nog tyvärr inte lärarbelastningen pga. enkäter, utan blir en extra arbetsuppgift för alla.

3. Lärarregistrets målgrupper och stegvisa inrättande: Vi ber er kommentera lärarregistrets målgrupper och stegvisa inrättande i rapporten. Om ett lärarregister inrättas, vilka målgrupper borde registret omfatta och vilka utbildningsnivåer borde det gälla? Varför? Är det ändamålsenligt att inrättandet av lärarregistret sker stegvis enligt vad som presenteras i utredningen? (se kapitel 7)

Lärarregistret kunde omfatta allmänbildande utbildning och dess lärare. Som framkommer i utredningen är behörigheterna inte lika klart specificerade i andra utbildningsformer. Lärarregistret kan inrättas stegvis, trots att inte alla utbildningsformer återfinns i registret.

4. Lärarregistrets innehåll: Vänligen kommentera det innehåll i lärarregistret som föreslås i utredningen. Vilka uppgifter bör registret omfatta? (se kapitel 7.3)

Registret föreslås omfatta väldigt mycket mera än det som kan anses befogat. Sådana uppgifter är t.ex. antalet undervisningstimmar. Vilken nytta har man av den typen av information centralt? Om registret inrättas bör det omfatta endast behörighet och nuvarande arbetsuppgift. Det räcker. Absolut ingen fortbildning (såvida den inte är behörighetsgivande) och inte heller arbetserfarenheten bakåt i tiden (den byggs småningom upp). Och absolut inga varningar eller domar.

5. Rätt att få information och dataskyddsfrågor i anslutning till lärarregistret: Vi ber er kommentera rätten att få information och de olika dataskyddsfrågorna i anslutning till lärarregistret. Borde tillgången till information i lärarregistret organiseras på något annat sätt än vad som föreslås i utredningen? (se särskilt kapitel 9.5, delvis också resten av kapitel 9)

Det föreslagna är huvudsakligen bra. Att vårdnadshavare skall kunna kolla behörigheten för sitt barns lärare gör dock att en del av förtroendet man haft för skolan och utbildningsanordnarens sätt att sköta undervisningen smulas sönder. Skall faktiskt professionella lärares uppgifter om t.ex. utbildning göras lättillgängliga? Ett register behövs enbart för de som har i uppgift att tillrättalägga undervisning och utbildning.

6. Kostnaderna för lärarregistret: Vänligen kommentera kostnaderna för inrättandet och upprätthållandet av registret. Har kostnaderna för lärarregistret beskrivits väl i utredningen? Vilka kostnader som inte omfattas av utredningen kan uppstå till följd av inrättandet av lärarregistret och dess upprätthållande? (se främst kapitel 8.1)

Varför har man inte jämfört med motsvarande register i Sverige och de kostnader som uppstått där? Utformningen av registret – endast behörigheter eller behörigheter och arbetserfarenhet samt fortbildning – kommer att medföra väldigt olika arbetsinsats för de som för in uppgifterna. Rimlighet mellan arbetsinsats och nytta kommer att efterfrågas. Utformningen av registret sådant som det nu ser ut ser inte rimligt ut ifråga om kostnader.

7. Alternativ till registerbaserad datainsamling: Vi ber er kommentera alternativen till registerbaserad datainsamling. Beaktar utredningen i tillräckligt omfattning andra alternativa sätt att samla in information? Finns det något fungerande alternativ till det lärarregister som presenteras i utredningen som kunde producera behövlig information om lärarna? Hur bör den nuvarande insamlingen av läraruppgifter, som genomförs vart tredje år, utvecklas så att den motsvarar nuvarande och kommande informationsbehov? (se främst kapitel 8.3, även kapitel 3.4)

Att utbildningsanordnarna OCH universiteten som examinerar lärare åläggs att föra in uppgifterna t.ex. vart tredje år. Och då endast behörigheter. Inte fortbildningar och inte arbetserfarenheter.

8. Övriga eventuella kommentarer om lärarregisterutredningen

Estland har ett register över vilka som avlagt vilken examina. Kunde ett sådant register fungera också i Finland? Så kunde behörigheterna registreras, men inga onödiga uppgifter.

Kopplingen till KOSKI-databasen för att kunna fastställa gruppstorlekar etc låter inte som ett väldigt trovärdigt upplägg ur utbildningsanordnarnas synvinkel. Vem har nytta av de uppgifterna? Facket?

Gruppstorlekar och upplägg lokalt har hittills alltid handlat om beslut på lokalplanet. En massa faktorer spelar in som inte nödvändigtvis öppnas upp genom krassa siffror. Vill vi ha den publicitet som ev stora eller små grupper kommer att innebära – en ny sorts ranking av skolor?

9. Understöder ni inrättandet av det lärarregister som beskrivs i utredningen?
(Svarsalternativ: JA / Ja, men med de ändringar som beskrivs nedan / NEJ)

Ja, såvida det blir ett avskalat register över vilka som har lärarbehörighet och just då gällande arbetsplats som den enskilde läraren själv kan uppdatera.

Vasa 14.3.2022
För rektorerna

Bernt Klockars
Ledande rektor